

структура діяльності молодіжного медіацентра по активному привлеченню студентської молоді до нових інноваційних сфер діяльності відпочинку.

Ключевые слова: медіаосвіта, інновації, технології, здоров'я, самоуправління, інформаційна культура.

Kroshka S. A., Ljashenko V. V. Use Of Media Education In Social And Humanitarian Work Lysychansk Teachers College

In the article mentioned the use of media education in the modern school. The structure of the Youth Media Center to actively encourage students to innovative new recreational areas.

Key words: media education, innovation, technology, health, government, media culture.

Стаття надійшла до редакції 12.09.2013 р.

Прийнято до друку 27.09.2013 р.

Рецензент – д. п. н., проф. Панченко Л. Ф.

УДК 378

С. І. Петренко

**ДО ПИТАННЯ ПРО РОЛЬ ІКТ-КОМПЕТЕНТНОСТІ
В ПЕДАГОГІЧНІЙ ПРАКТИЦІ СУЧАСНОГО ВЧИТЕЛЯ**

Кожен період розвитку суспільства вимагає власних підходів у навчанні підростаючого покоління. Індустріальне суспільство "переросло" в постіндустріальне та інформаційне, через що відбулася переорієнтація поняття "комп'ютерна грамотність", яке наразі є складовою ІКТ-компетентності особистості.

У 2005 році ЮНЕСКО розпочало довгостроковий проект з розробки структури ІТК-компетентності учителів (UNESCO's ICT Competency Framework for Teachers). В результаті цієї роботи в 2008 році були видані "Стандарти ІКТ – компетентності учителів":

- 1) "Освітня політика" (Policy Framework), де розглядаються основні методологічні положення і підходи, які прийняті в проекті [6];
- 2) "Структура модулів компетентностей" (Competency Standards Modules), де обґрунтовується поділ на 18 модулів як узгодження між трьома етапами розвитку освіти та аспектами роботи вчителя. Виділені модулі визначають компетентності вчителя [4];
- 3) "Рекомендації по впровадженню" (Implementation Guidelines), де розглядаються методичні рекомендації для кожного із 18 модулів щодо формування таких компетентностей [5].

Автори проекту позиціонували стандарти як набір рекомендацій, які мають постійно змінюватися і розвиватися разом з розвитком інформаційних технологій і поглядів на процес інформатизації навчальних закладів. Одним з головних недоліків цих стандартів є те, що до них не увійшли проекти програм з підготовки педагогів. виправити ці та інші недоліки стандартів повинна була друга редакція, яка була підготовлена у 2011 році під редакцією Поля Хейна (Paul Hein) у вигляді єдиного документу "Структура ІТК – компетентності вчителів. Рекомендації ЮНЕСКО [1]. В ній було розвинуто основні положення першої збірки документів і зафіксовано вимоги до ІКТ-компетентності вчителя.

Керівною ідеєю другої редакції стандартів є положення про те, що володіння вчителем відповідними компетентностями веде до успішної роботи в інформаційно насиченому освітньому середовищі сучасної і майбутньої школи.

Українські науковці і методисти звернули увагу на описані рекомендації і наразі велика кількість досліджень орієнтовані на формування ІКТ-компетентностей, причому не тільки учнів, а і вчителів.

Національна стратегія розвитку освіти в Україні на 2012–2021 роки серед пріоритетів розвитку освіти має впровадження сучасних ІКТ, які забезпечують удосконалення навчально-виховного процесу, доступність та ефективність освіти, підготовку молодого покоління до життєдіяльності в інформаційному суспільстві.

Реалізація таких ідей досягається шляхом: забезпечення поступової інформатизації системи освіти, спрямованої на задоволення освітніх інформаційних і комунікаційних потреб учасників навчально-виховного процесу; формування та впровадження інформаційного освітнього середовища в системі загальної середньої, позашкільної, професійно-технічної, вищої та післядипломної освіти; застосування у навчально-виховному процесі та бібліотечній справі інформаційно-комунікаційних технологій поряд з традиційними засобами; розроблення індивідуальних модульних навчальних програм різних рівнів складності залежно від конкретних потреб, а також випуск електронних підручників. [1, с. 23-24].

Саме такий розвиток подій зумовив переорієнтацію педагогів на компетентнісний підхід у навчанні. Науково-педагогічні дослідження підтверджують, що вирішення проблеми формування ІКТ-компетентності має розпочатися в школі, і передбачає три рівні навчальної діяльності:

1-й рівень – засвоєння теоретичних і практичних знань;

2-й рівень – здобуття практичних навичок і ефективне використання здобутих знань і навичок в реальних життєвих ситуаціях;

3-й рівень – використання здобутих знань і навичок для "продукування нових знань", що корелюється з структурою модулів компетентностей [4].

Процес досягнення учнями певних рівнів навчальної діяльності зумовлює зміни у вимогах до базових навичок учителів. На *першому рівні* навчальної діяльності вчителі повинні володіти методикою використання інформаційних технологій при викладанні навчального матеріалу традиційними способами, управлінні навчальним процесом і поглибленні своїх професійних компетенцій. Це передбачає вміння:

- використовувати засоби ІКТ для досягнення традиційних освітніх результатів;
- відбирати і використовувати в своїй роботі вже готові дидактичні матеріали і різноманітні Web-ресурси;
- планувати використання засобів ІКТ при плануванні уроків (при традиційній методиці навчальної роботи);
- проводити контролюючи заходи з використанням ІКТ;
- використовувати засоби ІКТ для ведення поточної звітності і свого професійного розвитку [5].

На *другому рівні* навчальної діяльності вимоги до фахових компетентностей педагогів мають бути вищими, тому з необхідністю мають змінитися і навіть ускладнитися як вимоги до підготовки майбутніх вчителів, так і критерії фахової підготовки в рамках компетентнісного підходу.

Іншими словами потрібно сформулювати наступні вміння:

- використовувати методи оцінювання, які виявляють здатність учнів застосовувати здобуті знання для вирішення реальних проблем;
- володіти інструментальними програмними засобами (візуалізація явищ, аналіз даних, моделювання і рольові ігри і т.д.);
- опрацьовувати інформацію, структурувати проблеми і ставити задачі, інтегрувати застосування інструментальних програмних засобів з індивідуальною навчальною роботою і виконанням колективних навчальних проектів;
- контактувати з експертами і співпрацювати з іншими педагогами [4].

Третій рівень навчальної діяльності вимагає від учня формування вміння визначати мету своєї індивідуальної і групової навчальної діяльності, будувати плани по досягненню поставлених цілей, а також реально оцінювати результати своєї діяльності і діяльності товаришів в групі і кожного окремо. Мається на увазі що школярі повинні бути залучені до формування своїх знань і знань інших членів класного колективу.

Вимоги до підготовки учителів, що здатні працювати в рамках такого підходу ускладнюються. Вони повинні вміти:

- використовувати ІКТ як інструмент формування у школярів здатності продукувати нові знання;
- підтримувати рефлексію як необхідну частину навчальної роботи;
- організовувати в середовищі учнів та своїх колег "співтовариства знань";

- грати провідну роль в роботі з формування і впровадження в життя концепції розвитку своєї школи як співтовариства, яке постійно відкриває нове [2].

Розглянуті нами три можливих рівні формування ІКТ-компетентності, які відповідають рекомендаціям ЮНЕСКО і визначають ступені професійного розвитку педагогів в ІКТ-насиченому освітньому середовищі, більш стисло представлені схемою 1.

Наші дослідження підтверджують, що:

- 1) підвищення рівня навчальної діяльності зумовлює поглиблення вимог до підготовки вчителя і формування його професійної компетенції;
- 2) вміння вчителя працювати з електронними освітніми ресурсами (ЕОР) недостатньо для проведення якісної педагогічної діяльності – необхідно вміти ЕОР перетворити в інструмент здобуття знань в руках учня;
- 3) відмова від "віртуального представлення" в соціальних мережах, негативно відображається на професійній діяльності вчителя через відсутність можливого впливу па навчальну діяльність учнів у віртуальному просторі;
- 4) розвиток інформаційних технологій може розширити кількість рівнів навчальної діяльності учня, що зумовить появу інших вимог щодо підготовки вчителя і його професійної компетентності.

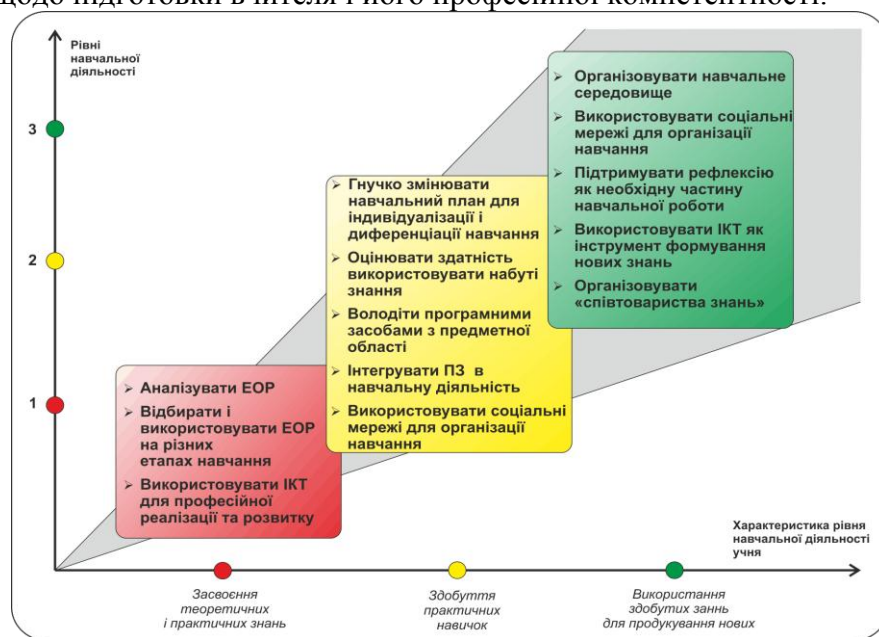

Рис. 1. Схема динаміки розвитку ІКТ-компетентності

Список використаної літератури

1. Національна стратегія розвитку освіти в Україні на 2012–2021 роки.
2. Структура ІКТ-компетентности учителів. Рекомендації

ЮНЕСКО. Версия 2.0 UNESCO, 2011. Электронный ресурс [режим доступа] [http:// iite.unesco.org/pics/publications/ru/files/3214694.pdf](http://iite.unesco.org/pics/publications/ru/files/3214694.pdf).

3. Уваров А.Ю Структура ИКТ- компетентности учителей и требования к их подготовке: Рекомендации ЮНЕСКО. Версия 2.0 / А.Ю Уваров // Информатика и образование.-2013 №1(240).- С. 26-40. **4. ICT Competency Standards for Teachers: Competency Standards Modules, version 1.0 UNESCO, 2008.** / Электронный ресурс/ Режим доступа / [http://cst.unesco-ci.org/sites/projects/cst/The%20Standards/ ICT-CST-Competency %20Standards%20Modules.pdf](http://cst.unesco-ci.org/sites/projects/cst/The%20Standards/ICT-CST-Competency%20Standards%20Modules.pdf). **5. ICT Competency Standards for Teachers: Implementation Guidelines, version 1.0 UNESCO, 2008.** / Электронный ресурс/ Режим доступа / <http://unesdoc.unesco.org/images/0015/001562/156209E.pdf>. **6. ICT Competency Standards for Teachers: Policy Framework, version 1.0 UNESCO, 2008.** / Электронный ресурс/ Режим доступа / [http://cst.unesco-ci.org/sites/projects/cst/The%20Standards/ICT-CST-Competency%20Policy %20Framework.pdf](http://cst.unesco-ci.org/sites/projects/cst/The%20Standards/ICT-CST-Competency%20Policy%20Framework.pdf).

Петренко С. І. До питання про роль ІКТ-компетентності в педагогічній практиці сучасного вчителя

У статті розглянуто структуру ІКТ-компетентностей вчителів і вимоги до їх професійного росту згідно Рекомендацій ЮНЕСКО. Описана в статті структура педагогічних ІКТ-компетентностей дає змогу під новим кутом зору розглянути проблему підготовки і перепідготовки вчителів.

Ключові слова: ІКТ-компетентність, інформатизація школи, підготовка вчителів, навчальна діяльність Рекомендації ЮНЕСКО.

Петренко С. И. К вопросу о роли ИКТ-компетентностей в педагогической практике современного учителя

В статье рассмотрено структуру ИКТ-компетентностей учителей и требования к их профессиональному росту согласно Рекомендаций ЮНЕСКО. Описана в статье структура педагогических ИКТ-компетентностей даёт возможность под новым углом зрения посмотреть на проблему подготовки и переподготовки учителей.

Ключевые слова: ИКТ-компетентность, информатизация школы, подготовка учителей, учебная деятельность, Рекомендации ЮНЕСКО.

Petrenko S. I. The Problem Concerning Role ICT-Competence in Teaching Practice Modern Teacher

The article described structure ICT competencies of teachers and the requirements for their growth professionally according to the recommendations of UNESCO. Described in the article structure of pedagogical ICT competence enables a new perspective to look at the problem of training and retraining of teachers.

Key words: ICT competence, computerization of schools, training of teachers, learning Activity, the UNESCO Recommendation.

Стаття надійшла до редакції 07.09.2013 р.

Прийнято до друку 27.09.2013 р.

Рецензент – к. п. н., проф. Лазарєв М. О.

УДК [37.11.35 : 39] – 048.35

Н. М. Погребняк

ОСОБЛИВОСТІ ПІДГОТОВКИ ПЕДАГОГІЧНИХ КАДРІВ У ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ НІМЕЧЧИНИ

Постановка проблеми. Вступ української освіти у європейський освітній простір, а також освітні тенденції розвитку освіти зумовлюють необхідність існування змін в системі вищої освіти та значного її оновлення. Кожна держава світу сьогодні має свій власний досвід побудови системи освіти. Аналітичне вивчення цього досвіду сприяє помноженню вітчизняної системи освіти, допоможе у вирішенні багатьох проблем, які сьогодні стоять перед системою освіти в Україні.

В умовах ринкової економіки та світової інтеграції надзвичайно великого значення набуває нарощування та зберігання наукового потенціалу країни, як запоруки її стабільності та значимості серед інших країн. Саме тому, перед будь-якою країною, що претендує на стабільність та важливу роль у процесі міжнародних відносин, постає проблема активізації та нарощування власного потужного наукового потенціалу.

Нині в Україні йде перебудова системи освіти у зв'язку з тим, що галузь за структурою і обсягами підготовки кадрів сформувалася в інших соціально-економічних умовах і не відповідає вимогам ринкових перетворень та бюджетним можливостям України. Але, як і раніше, основною ланкою освітнього комплексу України є державні вищі навчальні заклади, на які покладається головна роль у формуванні інтелектуального потенціалу країни.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Аналіз наукових джерел свідчить, що питання підготовки педагогічних кадрів в країнах Західної Європи, зокрема в Німеччині, завжди були в центрі уваги багатьох науковців. Такі дослідники, як Манфред Байер, Вольфганг Клафкі, Дагмар Гензель, Герберт Флах, Фрідріх Бухбергер, Ліліан Фрід, Кріста Польман та ін. внесли суттєвий вклад в систематизацію наукового знання. Їх наукові праці характеризують сучасний стан педагогічної освіти Німеччини та узагальнюють досвід німецьких університетів, які здійснюють підготовку студентів в сучасних умовах реформування вищої педагогічної освіти.

Мета даної статті – розглянути та проаналізувати особливості підготовки педагогічних кадрів у вищих навчальних закладах Німеччини.